

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Akty prawne przewidujące stosowanie procedury regulacyjnej połączonej z kontrolą

(2018/C 164/14)

Sprawozdawca:	François Decoster (FR/ALDE), członek rady regionalnej Hauts-de-France
Dokument źródłowy:	Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady dostosowującego niektóre akty prawne przewidujące stosowanie procedury regulacyjnej połączonej z kontrolą do art. 290 i 291 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
	COM(2016) 799 final – 2016/0400 (COD)

ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW

1. Uważa za konieczne, by Unia Europejska dysponowała uprawnieniami wykonawczymi, aby wspierać prawodawcę w najbardziej technicznych aspektach jego zadań i tym samym umożliwić jednolite i szybkie zastosowanie ustawodawstwa europejskiego w całej Unii.
2. Podkreśla, jak ważne jest w tym kontekście, by uprawnienia te zostały ograniczone do innych niż istotne elementów aktów ustawodawczych i były wykonywane z zachowaniem jak największej przejrzystości, pod kontrolą ustawodawcy, Parlamentu Europejskiego i Rady, państw członkowskich oraz władz lokalnych i regionalnych.
3. Przypomina, że za wykonywanie przepisów ustawodawstwa europejskiego odpowiedzialne są państwa członkowskie, przepisy te bardzo często są wdrażane na szczeblu lokalnym i regionalnym, a tym samym udział władz lokalnych i regionalnych w wykonywaniu europejskich aktów ustawodawczych staje się demokratycznym i praktycznym imperatywem.
4. Przypomina o swoim poparciu dla reform systemu procedury komitetowej wprowadzonych w Traktacie z Lizbony, w ramach których utworzono dwojaki system aktów delegowanych i aktów wykonawczych, o którym mowa w art. 290 i 291 TFUE, przy czym akty delegowane zastępują dawną procedurę regulacyjną połączoną z kontrolą, która miała zastosowanie do dziedzin najbardziej newralgicznych z politycznego punktu widzenia, takich jak środowisko, rolnictwo, usługi finansowe czy zdrowie.
5. Popiera zmianę istniejących aktów podstawowych, o których mowa w analizowanym wniosku, tak aby zawarte w nich odniesienia do procedury regulacyjnej połączonej z kontrolą zostały zastąpione odniesieniami do artykułów 290 i 291 TFUE.
6. Docenia fakt, że Komisja postanowiła zmienić podejście w odniesieniu do swojego wniosku z 2013 r. i nie chce już wprowadzać przepisu ogólnego stanowiącego, że odniesienia do procedury regulacyjnej połączonej z kontrolą zawarte w aktach podstawowych należy odczytywać jako odniesienia do art. 290 lub 291. Zgodnie z tym podejściem każdy podstawowy akt prawny musiałby być zawsze interpretowany w związku z odpowiednim rozporządzeniem mającym zastosowanie (gdyby zostało ono przyjęte). Lepszym rozwiązaniem jest zmiana każdego aktu podstawowego, który wymaga dostosowania.
7. Jeśli chodzi o czas trwania przekazania uprawnień, popiera stanowisko Komisji, że uzasadnione jest przekazanie uprawnień na czas nieokreślony, ponieważ prawodawca ma możliwość cofnięcia uprawnienia w każdym przypadku i w dowolnym czasie. Ustalenie czasu trwania przekazania uprawnień na pięć lat i nałożenie obowiązku złożenia sprawozdania przed automatycznym przedłużeniem okresu obowiązywania uprawnienia oznaczałoby, że pięć lat po przyjęciu omawianego wniosku Komisja musiałaby w odniesieniu do każdego aktu przygotować sprawozdania, co stanowiłoby znaczne obciążenie administracyjne.

Wspólne porozumienie w sprawie aktów delegowanych

8. Z zadowoleniem przyjmuje podpisanie wspólnego porozumienia w sprawie aktów delegowanych między Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją, załączonego do Porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie lepszego stanowienia prawa⁽¹⁾, które ustanawia ramy dla określania celów, zakresu, czasu trwania i warunków przekazania uprawnień.
9. Przypomina, że kryteria i procedura przyjmowania aktów delegowanych powinny być bardzo jasno określone i właściwie ograniczone, tak aby nie zmniejszać roli prawodawcy.

⁽¹⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

10. Dlatego domaga się, aby w wypadku zaistnienia wątpliwości co do tego, czy dany element, którego dotyczy projekt aktu delegowanego, ma charakter istotny, Komisja powstrzymała się od działania i aby przepisy ustawodawcze zostały przyjęte zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą.
11. Z zadowoleniem przyjmuje wyraźne zobowiązanie na rzecz systematycznych konsultacji z ekspertami państw członkowskich podczas przygotowywania i opracowywania aktów delegowanych, jednakże nie ma pewności, czy konsultacje te są wystarczająco jasno zdefiniowane, przejrzyste i wiążące.
12. Pozytywnie ocenia wzmocnienie kontroli Parlamentu Europejskiego nad przyjmowaniem aktów delegowanych.
13. W tym względzie jednak ubolewa, że nie przewidziano konsultacji z przedstawicielami władz lokalnych i regionalnych, mimo że organów tych w znacznym stopniu dotyczy wdrażanie aktów delegowanych.
14. Podkreśla, że udział władz lokalnych i regionalnych w tej kontroli ma zasadnicze znaczenie, stanowią one bowiem poziom sprawowania rządów, który wdraża większość przepisów ustawodawczych Unii.
15. Domaga się, aby przekazywano mu wszelkie dokumenty, w tym projekty aktów delegowanych, w tym samym czasie co ekspertom państw członkowskich oraz aby przewidziano systematyczną możliwość ułatwionego dostępu jego przedstawicieli do posiedzeń grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
16. Z zadowoleniem przyjmuje stworzenie przez Komisję, Parlament Europejski i Radę, najpóźniej do końca roku 2017, wspólnego funkcjonalnego rejestru aktów delegowanych, co może pozwolić na zwiększenie kontroli nad wykonywaniem przez Komisję przekazywanych jej uprawnień i na zwiększenie ich przejrzystości, a także ułatwić planowanie i umożliwić śledzenie cyklu życia aktu delegowanego na wszystkich jego etapach.

Analiza zgodności z zasadą pomocniczości i proporcjonalności

17. Uważa, że projekt rozporządzenia jest zgodny z zasadą pomocniczości, zważywszy że kwestia ta dotyczy przekazywania uprawnień między różnymi instytucjami Unii Europejskiej.
18. Z tego samego względu uznaje, że projekt rozporządzenia jest zgodny z zasadą proporcjonalności, jest bowiem odpowiedni dla osiągnięcia celu realizowanego przez to rozporządzenie i dostosowania pewnej liczby aktów podstawowych do artykułów 290 i 291 TFUE, a także w swojej treści nie wykracza poza to, co niezbędne.
19. Przypomina jednak o znaczeniu zasad pomocniczości i proporcjonalności oraz podkreśla, że mają one zastosowanie nie tylko w procesie przygotowania i przyjmowania ustawodawstwa europejskiego, lecz także w czasie jego wdrażania.
20. Jest zdania, że przekazanie uprawnień na mocy art. 290 TFUE, przekazującego Komisji uprawnienia prawodawcy Unii, stwarza zasadniczo problem z punktu widzenia proporcjonalności, jako że jest owocem kompromisu w kwestii siły normatywnej aktu, jednak nie wpływa na podział kompetencji między Unię Europejską a państwa członkowskie.
21. Uważa natomiast, że wykonywanie uprawnień na mocy art. 291 TFUE polega na wykonywaniu przez instytucje Unii kompetencji, która zasadniczo należy do państw członkowskich, a zatem powoduje raczej problem dotyczący pomocniczości.
22. Uważa w związku z powyższym, że Komisja musi stale dbać o przestrzeganie tych zasad w swoich działaniach, zwłaszcza przy przyjmowaniu środków wykonawczych.

Bruksela, dnia 1 grudnia 2017 r.

Karl-Heinz LAMBERTZ

*Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów*